

2. számú melléklet
a 17/2011.(VII.18.) önkormányzati rendelethez

Javaslat Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata részére
természeti területek és természeti értékek helyi védetté nyilvánításához

Készítette:
Tóth Tamás 2011. július 12.

1. Szarvas-Békésszentandrás holtág menti természetszerű erdősáv

A terület helyrajzi száma: 2538/3 (térképmellékleten: 12. terület)

Művelési ág: erdő

Tulajdonos: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Mérete: 14 202 m²

A védetté nyilvánítás indoka: A védelemre javasolt terület a település szegélyében, Szarvas-Békésszentandrás holtág partján található, zömmel idős, természetes növekedésű és színteztettségű, ligeterdő-jellegű élőhely. Gyakoriak az őshonos, azon belül a tájhonos cserje- és fajok. A holtággal együtt fontos ökofolyosó. Fészkelő madárfaunája gazdag.

Védelmi célok, kezelési feladatok: Elsődleges cél a természetszerű erdőhabitus fenntartása. Ehhez a nem kívánatos tájidegen fa és cserje fajok (akác, amerikai kőris, zöld juhar, gyalogakác stb.) eltávolítása és a tájhonosak pótlólagos ültetése szükséges. Az erdőterület védelme, a kiegyensúlyozottabb ökológiai helyzet elérése és a fészkelő madárvilág nyugalma érdekében sűrű cserje sáv létesítése javasolt a terület 44-es számú főúttal határos szegélyében. A környezeti nevelés és a zöldturizmus színtereként a Körösvidék tájhonos cserjéit, fáit és az erdő élővilágát bemutató tanösvény kialakítása oktatási-bemutatói célokat szolgálhat. Madárodúk elhelyezésével a fészkelő madárfauna fenntartható, gazdagítható. A terület vízparti ligetes szegélyén a védelmi célokkal összeegyeztethető módon a kulturált pihenést szolgáló infrastruktúra (padok, móló) kiépítése lehetséges. A terület helyi védelem alá helyezése után a védettségre vonatkozóan hatósági táblát kell kihelyezni.

2. Az un. Pázsit-tó és környéke

A terület helyrajzi száma: Békésszentandrás 591/1 (térképmellékleten: 11. terület)

Művelési ág: kivett út, park, csatorna, árok, halastó

Tulajdonos: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Mérete: 106 962 m²

A védetté nyilvánítás indoka: A település északi szegélyén található Pázsit-tó és az ahhoz kapcsolódó száraz és üdőbb gyepek, szoliter és csoportos fák értékes élőhely-együttest alkotnak és tájképi szerepük is meghatározó. A természetszerű víztér nádasai, az elszórtan növekvő fehér fűzök fontos madár költőhelyek. Rendszeresen fészkel a barna rétihéja, a nádirigó, a foltos nádi poszáta, a vízityúk, időnként a pocgém és a bölömbika. A tó jelentős szerepet tölt be a környék kétélűinek szaporodásában is.

Védelmi célok, kezelési feladatok: A meglévő értékek megőrzése mellett, a tavat, a természetszerű fás foltokat és a gyepeket bázisként használva egy változatos mintázatú élőhely-együttes kialakítása és fejlesztése a természetvédelmi cél. A tó vízterének adott időszakban ökológiai szempontból szükséges magasságú vízszintjét elsősorban a környék belvizeinek szabályozott tározásával lehet elérni. A stabil vízháztartás kialakításához környezetbarát és költséghatékony megoldás lehet a szélkerekes szivattyúval történő vízpótlás.

A víztér növelése érdekében, - előzetes felmérés alapján - a helyenként felszaporodott iszap kikotrására is szükség lehet. A kikotort iszap egy részének felhasználásával kisebb szigetek illetve egy félsziget alakítható ki a tómederben. A tavat környező gyepterületek degradáltabb részein tájhonos cserjék és fák foltjainak ültetése is elérendő cél. Az utóbbi két beavatkozással az ökoton-hatáson keresztül a természetes faj diverzitás növelhető. Egy, a területet behálózó tanösvény kiépítésével - melynek része lehetne a tóban létesítendő egyik földnyelven elhelyezett megfigyelő-torony is - látványos módon mutatható be a terület élővilága. A tanösvény elsősorban a helyi általános iskola nevelési-oktatási programjának megvalósítását segítheti, de az útvonal mentén elhelyezhető padok az ideérkező turisták pihenését is szolgálhatják. A terület helyi védelem alá helyezése után a védettségre vonatkozóan hatósági táblát kell kihelyezni.

3. A Szarvas-Békésszentandrás holtág menti nádas-fás-gyepes élőhely mozaik, az un. Pityi-gát mente

A terület helyrajzi száma: Békésszentandrás 0215/5, 0148 (térképmellékleten: 10. terület)

Művelési ág: kivett, udvar, park, parkerdő, csatorna, tó,

Tulajdonos: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Mérete: 12 155 m²

A védetté nyilvánítás indoka: A védelemre javasolt terület a Szarvas-Békésszentandrás holtág mentén található száraz és üde gyepek és fás foltokból valamint a partszegélyben és a holtág vízterében található nádasból álló élőhely-mozaik. A fásodott részeken jellemzőek a puhalgét fajok, de előfordulnak kivadult és tájidegen és nemesített fa és cserje fajok (dió, gyalogakác, amerikai kőris, zöld juhar, mirabolán-szilva stb.) is. A terület madár faunájában előfordulnak a nádi énekesek, a törpegém, mezei poszáta, töviszúró gébics. A nádas egyes halfajok számára fontos ikrázó hely.

Védelmi célok, kezelési feladatok: A természetvédelmi cél a természetes folyamatokat segítő aktív beavatkozásokkal a változatos mintázatú élőhely-együttes fenntartása és fejlesztése. A degradáltabb területrészekben a nem kívánatos tájidegen fák és cserjék (akác, amerikai kőris, zöld juhar, gyalogakác) eltávolítása után, azok helyén hosszú távú természetvédelmi fejlesztéssel változatos méretű és alakú öblök alakíthatók ki. A terület helyi védelem alá helyezése után a védettségre vonatkozóan hatósági táblát kell kihelyezni.